

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

Pentru denunțarea Acordului privind colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe, semnat la Minsk la 30 noiembrie 2000

În temeiul art. 24 alin. (1) lit. b) și alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă denunțarea Acordului privind colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe, semnat la Minsk la 30 noiembrie 2000, și se prezintă spre informare Parlamentului.

2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Comitetului Executiv al Comunității Statelor Independente denunțarea Acordului nominalizat.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul mediului

Iordanca-Rodica Iordanov

**Argumentarea oportunității denunțării
Acordului privind colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor în
radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie
și științe conexe din 30 noiembrie 2000**

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale.

Acordul între Statele membre ale Comunității Statelor Independente (CSI) referitor la colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe din 30 noiembrie 2000, a fost încheiat în cadrul Reuniunii șefilor de guverne care a avut loc la data de 30 noiembrie 2000, în orașul Minsk.

Respectivul Acord constituie un tratat interguvernamental, care a intrat în vigoare din data semnării, iar pentru acele state a căror legislație incumbă îndeplinirea procedurilor interne, acesta a intrat în vigoare la data notificării depozitarului, Comitetului Executiv al CSI.

Conform paginii web a depozitarului, Acordul a fost semnat de către toate guvernele statelor membre ale CSI de la acel moment, însă proceduri interne pentru intrarea sa în vigoare nu au fost realizate de către Ucraina, Georgia și Republica Tadjikistan.

Acordul nominalizat a fost semnat de către Republica Moldova la 30 noiembrie 2000¹, și a intrat în vigoare la data de 27 iunie 2002, urmare a îndeplinirii procedurilor necesare, și anume, a aprobării Acordului de către Guvernul RM prin Hotărârea Guvernului nr. 815 din data de 20 iunie 2002.

Acordul de colaborare în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe este constituit din titlu, preambul și 14 articole. Acordul este întocmit într-un singur exemplar în limba rusă. Exemplarul original al Acordului se păstrează în Arhiva Guvernului Republicii Belarus, care a remis statelor părți ale Acordului copia lui certificată.

2. Informații privind conținutul tratatului.

Obiectul Acordului se referă la cooperarea în domeniul formării specialiștilor în radioecologie, siguranța radiațiilor, radiobiologie și științe conexe pentru rezolvarea problemelor științifice, sociale și economice legate de expunerea la radiații, precum și schimbul de informații și noi tehnologii cu privire la aceste probleme. (art. 1 din Acord).

¹ Pagina cu stadiul ratificării: <http://cis.minsk.by/reestr/ru/index.html#reestr/view/text?doc=1098>.

Cooperarea părților în domeniul formării specialiștilor în radioecologie, siguranța radiațiilor, radiobiologie și științe conexe va fi realizată ținând cont de experiența acumulată în Republica Belarus, Federația Rusă, Ucraina și alte state membre ale Comunității Statelor Independente, în baza instituțiilor (centrelor) de învățământ ale acestor state, precum și a instituțiilor (centrelor) de învățământ ale altor părți (art. 2 din Acord).

În același context, Părțile, în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a acestuia, urmau să elaboreze un Program de cooperare în domeniul formării specialiștilor în radioecologie, siguranța radiațiilor, radiobiologie și științe conexe, coordonarea elaborării acestuia fiind încredințată Republicii Belarus.

Părțile urmau să dezvolte o rețea de educație pas cu pas, în conformitate cu programele convenite pentru formarea specialiștilor în radioecologie, siguranța radiațiilor, radiobiologie și științe conexe (art. 4 din Acord).

Totodată, Părțile promovează implicarea activă în implementarea programelor de formare convenite a specialiștilor din departamentele competente și instituțiile acestora care își desfășoară activitatea pe teritoriile părților, cu crearea condițiilor favorabile pentru atragerea de fonduri de la instituțiile financiare internaționale în vederea punerii în aplicare a Acordului (art. 5 și 6 din Acord).

Părțile urmau a desfășura consultări reciproce cu privire la perfecționarea activităților care vizează îmbunătățirea calității pregătirii specialiștilor în radioecologie, siguranța radiațiilor, radiobiologie și științe conexe.

Conform art. 8 din Acord, litigiile legate de aplicarea sau interpretarea Acordului, sunt soluționate prin consultări și negocieri reciproce între părțile în cauză.

Acordul prevede la art. 9, că cu acordul comun al părților, acesta poate fi modificat și completat, prin protocoale separate, care fac parte integrantă din acord, și intră în vigoare în modul prevăzut de articolul 13 din Acord, adică, de la data semnării acestuia, iar pentru statele a căror legislație impune implementarea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia - de la data depunerii documentelor relevante la depozitar.

Art. 10 din Acord, stipulează, că prevederile acestuia nu afectează obligațiile părților în temeiul altor acorduri internaționale.

Fiecare parte se poate retrage din Acord printr-o notificare scrisă către depozitar cu cel mult 12 luni înainte de retragere.

Acordul este valabil șase ani de la data intrării sale în vigoare. La expirarea termenului, Acordul se prelungește automat pentru aceeași perioadă, cu excepția cazului în care părțile decid altfel.

B. Analiza oportunității denunțării tratatului:

B. Analiza oportunității suspendării, retragerii rezervelor, denunțării sau stingerii tratatului:

a) *existența prevederilor tratatului care permit suspendarea, retragerea rezervelor, denunțarea sau stingerea acestuia* - Acordul prevede în art. 11 că oricare dintre Părți se poate retrage din Acord notificând depozitarului cu 12 luni înainte de data propusă pentru retragere. Totodată, Acordul este valabil șase ani de la data intrării sale în vigoare, iar la expirarea termenului, Acordul se prelungește automat pentru aceeași perioadă, cu excepția cazului în care părțile decid altfel (art. 14 din Acord).

b) *partea și instituția care au propus suspendarea, retragerea rezervelor, denunțarea sau stingerea tratatului* – Conform practicii anuale, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a solicitat instituțiilor naționale responsabile raportul privind deficiențele întâmpinate la implementarea tratatelor, precum și informații exhaustive despre implementarea tratatelor încheiate în cadrul Comunității Statelor Independente în domeniul de competență, cu accent pe oportunitatea păstrării acestora în vigoare pentru statul nostru sau/și utilitatea cărora pentru Republica Moldova a dispărut.

Respectiv, conform competențelor și din mai multe considerente – Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice a propus denunțarea Acordului de colaborare în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe, încheiat la Minsk, la 30 noiembrie 2000.

La etapa actuală, conform informațiilor disponibile pe pagina web a depozitarului nu este înregistrată notificarea privind denunțarea Acordului din partea altor părți la acesta, acțiuni ale altor state membre CSI privind demararea denunțării Acordului nominalizat nu se cunosc, la moment.

c) *motivele care au generat suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatului* – Conform situației curente, Republica Moldova nu se regăsește în Programul de cooperare în domeniul formării specialiștilor în radioecologie, siguranța radiațiilor, radiobiologie și științe conexe, creat în baza prezentului Acord.

Înclusiv, de la data intrării în vigoare a Acordului menționat, nu au fost raportate careva măsuri de implementare a acestuia, rolul lui fiind mai mult formal, respectiv, menținerea calității de stat membru a Republicii Moldova la Acordul nu este justificată careva aporturi pentru statul nostru.

d) *acțiuni întreprinse pentru evitarea suspendării denunțării sau stingerii tratatului* - la moment nu au fost identificate acțiuni pentru evitare;

e) *poziția celeilalte sau celorlalte părți la tratat față de posibilă decizie de suspendare, retragere a rezervelor, denunțare sau stingere a tratatului* - conform regulilor de funcționare ale CSI, depozitarul va informa celelalte părți despre decizia

RM de denunțare, și în decurs de 12 luni celelalte state se vor expune asupra denunțării de către RM a tratatului în cauză;

f) în cazul suspendării, existenței suspendării totale sau parțiale și prevederile concrete care sunt suspendate - respectiv un set de materiale este elaborat în vederea denunțării tratatului;

g) durata suspendării – O durată de timp determinată nu poate fi indicată în mod expres, însă reieșind din prevederile legislației naționale și a prevederilor tratatului, se menționează că ulterior aprobării Hotărârii de Guvern cu privire la denunțarea tratatului și a notificării Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (MAEIE) către CSI despre decizia RM de se retrage din Acord, Comitetul Executiv al CSI va informa despre partea RM despre posibilele reacții sau poziții ale statelor părți.

h) evaluarea consecințelor politice pe plan intern, la nivel bilateral, regional și multilateral - Nu sunt identificate consecințe politice negative pe plan intern, la nivel bilateral, regional sau multilateral;

i) evaluarea cantitativă și calitativă a consecințelor financiar - economice sau de altă natură nu sunt prevăzute consecințe financiar-economice sau de altă natură;

j) necesitatea modificării legislației interne sau adoptării unor acte normative noi - urmare a recepționării notificării comitetului executiv al CSI cu privire la data din care respectivul tratat își stinge efectele juridice față de RM - Efectele respectivului tratat vor înceta la data comunicată de către Comitetul Executiv al CSI, urmare notificării MAEIE despre decizia RM de a denunța Acordul. Respectiv, ulterior, datei stingerii efectelor tratatului pentru RM - Ministerul Mediului v-a elabora setul de materiale necesar abrogării Hotărârii Guvernului nr. 815/2002 despre aprobarea Acordului de colaborare în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe. Până la acea dată, orice abrogarea a vreunui act normativ prin care au fost realizate procedurile interne pentru Acordul menționat, se consideră a fi inoportune și normelor de drept și a cutumelor ce țin de încheierea și denunțarea tratatelor.

k) necesitatea modificării sau lichidării unor structuri existente - nu este necesară lichidare unor structuri;

l) necesitatea elaborării unui plan de acțiuni care să asigure suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatului – nu este necesară crearea a respectivului plan, întrucât denunțarea va avea loc după modelul clasic de denunțare;

m) consecințele în raport cu alte părți la tratat și cu părțile terțe - nu au fost identificate careva consecințe;

n) posibilitatea și necesitatea încheierii unor alte tratate în cazul denunțării sau stingerii tratatului existent - Nu este necesară încheierea unor alte tratate în situația denunțării respectivului Acord.

În concluzia celor expuse, Ministerul Mediului consideră oportună denunțarea Acordului privind colaborarea în domeniul pregătirii specialiștilor în radioecologie, securitate radiațională, radiobiologie și științe conexe din 30 noiembrie 2000.

Ministru

Iordanca-Rodica IORDANOV